

16 листопада
2018 року
№ 22
(1440)

НЧАЕСИ ПОВИНИ

www.chnpp.gov.ua

На ЧАЕС розпочато демонтаж технологічних каналів та каналів системи управління та захисту

З реактора 1-го блоку вилучено один технологічний канал (ТК) і один канал системи управління та захисту (СУЗ). Дані роботи проводяться з дослідницькою метою у рамках розробки робочої документації на реалізацію другої черги проекту «Остаточне закриття і консервація блоків №1, 2, 3 Чорнобильської АЕС» (ОЗіК). Демонтаж та переробка даних каналів має безпосередньо практичне значення для визначення тривалості робіт зі зняття з експлуатації, терміну

консервації і витримки реакторів.

Прогнозований термін виконання демонтажу та переробки ТК та каналів СУЗ, згідно з затвердженою ДІЯРУ «Програмою реалізації етапу остаточного закриття і консервації блоків № 1,2,3», - 2028 рік. Тривалість етапу визначається, в тому числі, терміном виконання робіт в кожному з 3-х реакторів, в яких розміщується від 1661 до 1693 технологічних каналів і по 227 каналів СУЗ.

Стабілізація об'єкта «Укриття». 10 років потому

6 листопада 2008 року був підписаний Акт про завершення стабілізаційних заходів на об'єкті «Укриття». Роботи проходили у надскладних умовах, спричинених високими радіаційними полями усередині об'єкта та важкодоступністю багатьох приміщень. Додавали складнощі і недоліки робочого проекту стабілізаційних заходів, пов'язані з неточністю вихідних даних, та інші проблеми.

Трохи з історії питання

Наслідком найбільшої в історії світової атомної енергетики аварії на четвертому енергоблоці Чорнобильської АЕС стали цілком зруйнована активна зона реактора, пошкоджені реакторне відділення, деаераторна етажерка, машинний зал та інші споруди. Знищення бар'єрів і систем безпеки призвело до потужного викиду радіоактивних речовин з реактора в довкілля. Ядерне паливо під час вибуху активної зони розповсюдилося по приміщеннях блока і частково вийшло за його межі. З метою створення бар'єрів на шляху поширення радіоактивності, що залишилася в зруйнованому блоці, та захисту персоналу і навколишньої території від впливу іонізуючого випромінювання й радіоактивних речовин, над залишками 4-го блока ЧАЕС звели локалізуючу споруду — об'єкт «Укриття», більш знаний поза межами майданчика станції як «Саркофаг».

Об'єкт «Укриття» було побудовано за 206 днів. Швидкі темпи його спорудження призвели до появи конструктивних недоліків. Зокрема, конструкції опорного контуру (вцілілі конструкції енергоблоку № 4) та вузли їх з'єднання були значно пошкоджені, перевантажені вагою завалених на них будівельних конструкцій, а також матеріалів, що використовувалися під час ліквідації аварії, а оголена арматура залізобетонних конструкцій та металеві деталі зазнали корозії. Через величезні радіаційні поля поблизу зруйнованого блока під час будівництва локалізуючої споруди були застосовані дистанційні методи бетонування та монтажу конструкцій. Споруджені після аварії конструкції довелося вкладати на конструкції блока без фізичного з'єднання — тобто вони утримуються просто за рахунок власної ваги.

Отже, стан локалізуючої споруди ОУ, на яку покладалася функція основного фізичного бар'єру на шляху поширення радіоактивності в довкілля, не відповідав вимогам нормативних документів з безпеки щодо механічної міцності, структурної цілісності й конструкційної надійності.

Більше того: «Саркофаг» мав невизначений термін експлуатації. Основна причина — невизначена міцність опор, що підтримують головні балки «Укриття». Що стосується нових конструкцій — балок, трубного накату над центральним залом, сталевих щитів покриття та іншого — вони були запроектовані

і виконані відповідно до будівельних норм та правил. Надійність цих конструкцій сумнівів не викликала. Термін їх надійності обмежений відсутністю можливості періодичного огляду та відновлення антикорозійного покриття. В «Заключенні о надежности и долговечности конструкций покрытия, а также радиационной безопасности реакторного отделения блока №4 Чернобыльской АЭС», яке було представлено Державній Комісії 11 жовтня 1986 року, зазначено: «В связи с тем, что покрытие реакторного отделения возводится на разрушенных конструкциях и в условиях высокой радиационной обстановки, не представляется возможным получить достоверные данные об их несущей способности, а также учитывая сложность установки конструкций и контроля их положения... что приводит к существенному снижению несущих способностей конструкции». Отже, тридцятирічний термін не стосується безпосередньо всього об'єкту «Укриття», а тільки його окремих елементів.

1992 року було оголошено міжнародний конкурс проектів та технічних рішень щодо перетворення ОУ на екологічно безпечну систему, що стало першим кроком до міжнародного співробітництва, оскільки було зрозуміло, що технічних і фінансових можливостей України для цього не вистачить. За підсумками цього конкурсу прийнята Концепція поетапного перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему. В основу Концепції було покладено сім етапів, які передбачали дослідження стану об'єкта «Укриття» та моніторинг оточуючого середовища, інформування громадськості про стан об'єкта «Укриття» та його промийданчика, стабілізацію стану об'єкта «Укриття», після чого було потрібно переходити до будівництва нової захисної споруди навколо об'єкта «Укриття» («Укриття-2»), спорудження приповерхневих сховищ радіоактивних відходів (РАВ) та технологічної ділянки для їх сортування та переробки. Останнім етапом, за визначенням концепції, мало стати вилучення, кондиціонування та складування у сховищах радіоактивних матеріалів, що знаходяться

в «Укритті».

Консорціум «Alliance» на чолі з французькою компанією «Campenon Bernard SGE», який став переможцем оголошеного Комісією Європейського Співтовариства у 1994 році тендера на розробку техніко-економічного обґрунтування перших етапів перетворення ОУ на екологічно безпечну систему, надав звіт, у якому було підкреслено: існуюче «Укриття» нестабільне та несейсмостійке. Необхідні термінові заходи, варіант «не вживати ніяких заходів, тобто не робити нічого — неприпустимий». Більше того, у зв'язку з високим рівнем радіації та реальним станом існуючих конструкцій довгострокова стабілізація «Укриття» вважається невиконаною. Конструкції існуючого «Укриття» не забезпечують можливості вилучення радіоактивних відходів, тривалість життя яких складає десятки тисяч років — необхідно будівництво нової захисної оболонки.

Як це відбувалося

У червні 1997 року на засіданні «Великої Сімки» було прийнято «План здійснення заходів на об'єкті «Укриття» (SIP) — документ, у якому, насамперед, підтверджено рішення щодо стабілізації ОУ, визначення ступеня можливості виконання раніше запропонованих робіт зі стабілізації, що включають забезпечення необхідного доступу до місць виконання робіт і захист персоналу при виконанні цих робіт всередині «Укриття».

Вже у 1998 — 1999 роках було виконано перші невідкладні заходи щодо убезпечення «Укриття». Йдеться про ремонт кріплення вентиляційної труби 3 та 4 блоків ЧАЕС, а також посилення опор балок Б1 і Б2. Ці роботи певною мірою зменшили ризики обвалення об'єкта, але, звичайно, не могли усунути проблему у цілому. Протягом вересня 2001 — серпня 2003 року було уточнено кількість стабілізаційних заходів, розроблено і затверджено робочий проект. Проект розробили консорціум КСК у складі НДІБК, КІЕП, МНТЦ. Безпосередньо фізичні роботи за проектом тривали протягом чотирьох років, з травня 2004-го по серпень 2008 року.

Підряд на виконання проекту отримав російсько-український консорціум «Стабілізація», лідер якого — ЗАТ «Атомстройэкспорт» (Росія). Окрім нього, до концерну увійшли ВАТ «Південтеплоенергомонтаж», УПКТІ «Атоменергобудпроект», ЗАТ «Управління будівництва Рівненської АЕС (Україна)». На майданчику будівельно-монтажні роботи вела Генпідрядна організація ВАТ ПТЕМ із залученням 7 субпідрядних організацій.

І тут важливо зауважити: як, власне, і в 1986 році, роботи зі стабілізації проводились в умовах високого рівня радіаційного впливу. Хоча в 1986 році було проведено масштабні роботи з дезактивації та побудована захисна оболонка для ушкодженого блоку, по сьогодні існує чимало приміщень і ділянок з підвищеними радіаційними характеристиками. В окремих місцях, де виконувалися роботи, потужність дози досягала декількох рентгенів. Для виконання робіт проводились чисельні спеціальні заходи, включаючи екранування, застосування спеціальних захисних костюмів, вводилися обмеження за часом перебування в небезпечних місцях, проводився додатковий дозиметричний контроль. Усе це дозволило уникнути перепромінення персоналу, що виконував дані роботи.

Першим із стабілізаційних заходів у травні 2005 року було виконано посилення 7 плит перекриття деаераторної етажерки (ДЕ). З метою уникнення їх обвалення та для створення безпечних умов праці при виконанні робіт на ОУ було встановлено 11,8 тонн металокопирцій посилення.

В грудні того ж року були виконані роботи ще по двох стабілізаційних заходах: посилення західної та східної опор балки «Мамонт». Для виконання цих завдань загалом було встановлено 15,3 тонн металокопирцій посилення та укладено 62 м³ бетону.

У наступні роки було посилено верхній ярус залізобетонного каркасу деаераторної етажерки, об'єднано північні «щити-ключки» з північною контрфорсною стіною, з'єднано південні «щити-ключки» з південними щитами.

Одночасно з перерахованими вище заходами відбувалося спорудження в локальній зоні біля західної контрфорсної стіни

просторової металевої копирції посилення (МКП) баштового типу загальною висотою 49,2 м, з просторовими консолями вильотом до 22,8 м в східному напрямі. МКП мала прийняти на себе навантаження від балок Б1/Б2, легкої покрівлі і трубного накату, щоб зняти навантаження із зруйнованої стіни. Передача навантаження від балок Б1/Б2 шляхом їх піддомкращування розпочалась у грудні 2006 року. У 2008 році на зовнішній копирції було передано до 80 відсотків навантаження, а також виконано і посилення самої стіни.

В серпні 2008 року проект «Стабілізація...» завершився виконанням локальної герметизації легкої покрівлі «Укриття», площа якої 1405 м². З часом на легкій покрівлі, яку виконано з оцинкованого профільованого настилу з товщиною листа 1 мм, утворилися великих ділянок, пошкоджені корозією. В окремих місцях фіксувалися навіть провалля загальною площею від 120 до 150 м², відсутня герметизація стиків і таке інше. Відкриті отвори дозволяли атмосферним опадам безперешкодно потрапляти всередину об'єкта. Це спричиняло деструкцію будівельних копирцій і негативно впливало на стан паливовмісних матеріалів усередині «Укриття». Легку покрівлю герметизували, вклавши нові листи профільованого настилу, змонтували нащільники, облаштували водовідведення. До речі, герметизація легкої покрівлі «Укриття» протягом тривалого часу взагалі вважалася неможливою — через високі рівні випромінювання. Проте, вона була виконана, і виконана якісно.

Проведення стабілізації нестабільних копирцій ОУ має винятково важливе значення для забезпечення безпеки персоналу, який сьогодні працює на промайданчику ЧАЕС, і для жителів територій за межами зони відчуження. Вкрай важлива вона і для безпечного будівництва НБК. Стабілізовані копирції «Укриття» витримали і техногенне навантаження під час забиття свай для фундаментів НБК, і власне сам процес насування Арки на об'єкт.

Згідно з висновком ДІЯРУ, на ОУ реалізовано мінімальний обсяг заходів зі стабілізації найнеадекватніших копирцій. Оптимізація кількості стабілізаційних заходів дала змогу мінімізувати обсяг будівельно-монтажних робіт і, відповідно, зменшити колективну дозу опромінення персоналу. Рівень безпеки локалізуючої споруди ОУ після реалізації невідкладних стабілізаційних заходів, незважаючи на його суттєве підвищення, залишається нижчим, ніж того вимагають норми радіаційної безпеки.

Досягнутий за допомогою невідкладної стабілізації рівень безпеки (як проміжний рівень поступового підвищення безпеки ОУ) прийнято на обмежений термін у 15 років, тобто до 2023 року. До цього часу необхідно забезпечити демонтаж найбільш нестабільних копирцій об'єкта, що може бути виконано за умови реалізації проектів Пускового комплексу-1 та Пускового комплексу-2 НБК. У іншому випадку постане питання щодо необхідності подальшої стабілізації будівельних копирцій об'єкта «Укриття» для недопущення його руйнування під НБК.

Наразі Державне спеціалізоване підприємство «Чорнобильська АЕС оголосило тендер на виконання робіт за проектом «Новий безпечний конфайнмент (НБК). Пусковий комплекс 2 (ПК-2). Демонтаж нестабільних копирцій об'єкта «Укриття» ДСП ЧАЕС».

На ЧАЕС розпочато демонтаж технологічних каналів та каналів системи управління та захисту

Фрагментацію вилучених ТК і каналів СУЗ передбачається виконувати на модернізованій лінії подріблення довгомірних спецвиробів (ЛПД), де здійснюватимуться операції з осушування спецвиробів, їх фрагментації, розміщення у пакувальні комплекти, характеристика отриманих упаковок з РАВ та завантаження їх до транспортних контейнерів. Тривалість робіт з демонтажу та переробки спецвиробів визначається продуктивністю ЛПД: протягом однієї доби (дві дванадцятигодинні зміни) на лінії можуть бути перероблені тільки 2 канали.

«У зв'язку з затримкою реалізації проекту створення модернізованої лінії з подрібнення довгомірних відходів на Чорнобильській АЕС, ми змушені вишукувати шляхи прискорення робіт. Зокрема, тривалість процесу переробки довгомірів можна скоротити за рахунок вилучення з нього операції осушення спецвиробів та зменшення кількості транспортних операцій, оскільки технічні умови, створені на ЧАЕС під час зняття з експлуатації, дозволяють внести відповідні корективи до прийнятих раніше технічних рішень», - зазначив заступник директора технічного з експлуатації Володимир Песков.

Крім того, оскільки роботи з вилучення ТК і каналів СУЗ востаннє масово виконувалися на ЧАЕС під час ремонтів дюючих блоків, тобто ще у 90-х роках минулого століття, більше 20 років тому, ці роботи допоможуть визначити достатність кваліфікації працівників, котрі будуть задіяні у роботах, та дозове навантаження на них, а також наявність необхідного устаткування для вилучення спецви-

робів з реактора. «Наразі фахівці, які вміють це робити, на станції залишилися небагато. Отже, передача досвіду, як саме виконувати вилучення каналів, від досвічених працівників молодим, є дуже важливою часткою сьогоденних робіт», - підкреслив заступник директора технічного.

Довідково. У 2009 році Верховна Рада України ухвалила Закон «Про Загальнодержавну програму зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему». Для ЧАЕС прийнято стратегію «відкладеного поетапного демонтажу» SAFSTOR (від англ. SAFe STORage — безпечне зберігання, зберігання під наглядом). Згідно з Загальнодержавною програмою, зняття з експлуатації про-

водиться у 4 етапи:

1. Припинення експлуатації (підготовчий етап до зняття з експлуатації, тривав з 2000 по 2015 роки). Етап, під час якого здійснено вилучення ядерного палива та переміщення його у сховище відпрацьованого ядерного палива, призначене для довгострокового зберігання.

2. Остаточне закриття та консервація (сучасний етап, з 2015 до орієнтовно 2028 року). Завданнями для цього етапу є:

- проведення енергоблоків ЧАЕС до стану, який виключає можливість використання їх для виробництва електроенергії;

- звільнення енергоблоків від джерел іонізуючого випромінювання, що підлягають контролю;

- консервація реакторів і найбільш радіаційно забрудненого устаткування.

3. Витримка законсервованої частини енергоблоків протягом періоду, під час якого повинне відбутися природне зниження радіоактивного випромінювання до прийняттого рівня, що здійсниться за-

вдяки природному розпаду деяких радіонуклідів. Це скоротить кількість радіоактивних матеріалів, які підлягають вилученню під час завершальної стадії зняття з експлуатації (орієнтовно до 2045 року). 4. Демонтаж. Етап, на якому буде проведено демонтаж устаткування та очищення майданчика з метою максимального зняття обмежень і регулюючого контролю (орієнтовно до 2064 року).

ЧАЕС увійшла до складу басейнової ради річки Прип'ять

Відбулася установча нарада з формування басейнової ради річки Прип'ять. У нараді прийняв участь начальник відділу ліцензування Ігор Хом'як

З прийняттям Закону України від 4 жовтня 2016 р. за №1641-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження інтегрованих підходів в управління водними ресурсами за басейновим принципом» створені законодавчі передумови реформування системи управління водними ресурсами шляхом переходу від адміністративно-територіального до басейнового управління, при якому одиницею управління є район річкового басейну. Головною метою впровадження басейнового принципу управління водними ресурсами є досягнення їх «доброго стану»

Довідка. Басейновий принцип управління – це підхід до управління водними ресурсами, відповідно до якого основною одиницею управління виступає територія річкового басейну. Плановою основою басейнового принципу управління є цільова програма використання і охорони вод, відновлення водних ресурсів у басейні. У ній визначаються головна мета й основні завдання, які потрібно розв'язати, механізм фінансування і реалізації програмних заходів. Для управління водними ресурсами наразі створюються басейнові ради при Держводагентстві. Передбачається, що Ради допоможуть визначити стратегію стійкого і збалансованого управління водними ресурсами кожного окремого річкового басейну, сприятимуть здійсненню узгоджених дій для поліпшення стану річкового басейну.

у місті Новоград-Волинський (Житомирська область):

- сформовано склад басейнової ради річки Прип'ять;
- розглянуто проект Положення про басейнову раду річки Прип'ять;
- обрано голову басейнової ради (ним став заступник голови Житомирської обласної державної адміністрації Олексій Олексійович Ясинецький) та його заступника;
- розглянуто проект Положення про секретаріат басейнової ради річки Прип'ять та його структури;
- утворено секретаріат басейнової ради та обрано виконавчого секретаря. Від Київської області до складу секретаріату включено начальника ВЛ ЧАЕС Ігоря Романовича Хом'яка.

Робота басейнової ради буде направлена на співпрацю центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій та водокористувачів щодо екологічного стану річкового басейну Прип'яті (включаючи масиви поверхневих та підземних вод).

Важливо підкреслити, що Прип'ять є північною трансграничною річкою України, і її проблемні питання спільно вирішуються українськими та білоруськими водниками. У червні поточного року Республікою Білорусь також утворено басейнову раду, основною метою діяльності якої є проведення консультацій та підготовка рекомендацій для прийняття управлінських рішень, що стосуються басейну Прип'яті. Передбачається, що невдовзі українська та білоруська басейнові ради будуть спільно напрацьовувати шляхи досягнення гарного стану вод річки Прип'ять.

Довідка. Басейнова рада Прип'яті є консультативно-дорадчим органом у межах суббасейну річки Прип'ять і діє на території Житомирської, Волинської, Рівненської, Хмельницької, Тернопільської, Київської та Львівської областей. Басейнова рада створюється відповідно до статей 13³, 15 Водного кодексу України, на основі принципів Конвенції про охорону та використання трансграничних водотоків та міжнародних озер 1992 року, Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради ЄС від 23 жовтня 2000 року про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики, з метою врахування інтересів усіх зацікавлених сторін щодо використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів у межах річкового басейну.

Для покращення екологічного стану Прип'яті також створено басейнову раду. Вона буде узгоджувати шляхи вирішення екологічних проблем всього басейну річки, а не окремих її частин.

Загальна довжина Прип'яті складає 780 км, але в межах зони відчуження Прип'ять тече лише 50 кілометрів — від села Довляди до впадіння в Київське водосховище. Не зважаючи на відносно невелику протяжність у межах Чорнобильської зони, прийнято вважати, що саме ЧАЕС є головним чинником, спричинившим екологічні проблеми річки. Йдеться, звичайно, про вплив на екосистему внаслідок аварії 1986 року. Також у районі Чорнобильської АЕС русло Прип'яті було штучно змінено: при будівництві станції прорито суднохідний канал довжиною одинадцять кілометрів, який відокремлено від водойми-охолоджувача штучною дамбою. Біля ЧАЕС ширина річки Прип'ять не перевищує 100–160 метрів, а середня глибина складає 3–4 метри, що в цілому не є типовим для її течії.

За результатами установчої наради, яка відбулася 26 жовтня

Інформацію надано відділом ліцензування.
При підготовці матеріалу використувалися:
<https://conf.ztu.edu.ua>, <http://dspace.univer.kharkov.ua>,
<https://davr.gov.ua>

Віктор Кучинський про щорічний Форум IDN — Міжнародної мережі зняття з експлуатації

Проект технічного співробітництва «Надання допомоги в знятті з експлуатації та поводженні з РАВ ЧАЕС» фінансується з фонду технічного співробітництва МАГАТЕ. Мета проекту — сприяти зняттю з експлуатації Чорнобильської атомної електростанції та перетворенню «Укриття» в екологічно безпечну систему, а також створенню комплексної національної програми та плану дій з поводження із радіоактивними відходами. Протягом 2016-2017 років робота в рамках проекту була зосереджена на актуальних для Чорнобильської АЕС проблемах поводження з РАВ, зокрема рідкими РАВ, радіоактивно забрудненими водами та іонообмінними смолами, та на підтримці виконання робіт на етапі остаточного закриття та консервації ЧАЕС. Поточного року ця співпраця продовжується. Нещодавно зі щорічного форуму міжнародної мережі зі зняття з експлуатації (IDN) повернулися спеціалісти станції — заступник начальника відділу стратегічного планування Віктор Кучинський та начальник цеху зняття з експлуатації Олександр Тігарчук. Поділившись з нами, вони розповіли про роботу на форумі з нами поділився **Віктор Кучинський**.

- З моменту створення у 2007 році Міжнародної мережі зняття з експлуатації МАГАТЕ її представники надають допомогу у питаннях, пов'язаних з виведенням АЕС з експлуатації. Йде обмін досвідом, знаннями та загальною технічною інформацією між представниками країн зі значним досвідом у даному напрямку, і тими, що подібного досвіду не мають. Це сприяє ефективній практиці безпечного зняття з експлуатації ядерних установок.

- Зазвичай, форуми IDN відбуваються у МАГАТЕ, у Відні, в Австрії. Цього року він вперше пройшов у Франції. З чим це пов'язано?

- Даний форум проводився спільно з Ядерним товариством Франції. Не розкрию надзвичайний секрет, якщо скажу, що Франція є лідером з розвитку атомної енергетики у Європі. Від 76 до 80 відсотків усього валового виробництва електричної енергії у Франції виробляють саме АЕС. Собівартість виробництва електроенергії там на 40 (сорок!!!) відсотків нижча, ніж у інших європейських країнах. Франція виробляє на 20 відсотків електроенергії більше, ніж її внутрішня потреба.

- Решту експортує?

- Так — до Німеччини, Італії, Іспанії. Експорт електроенергії посідає третю або четверту статтю доходів Франції. І є підстави вважати, що він зростатиме - адже відомо, що Німеччина взяла курс на скорочення власних атомних енергетичних потужностей.

- Отже, на майданчику французької АЕС, де проходив форум, було чого повчитися?

- Майданчик Маркуль широко відомий у світі. Це — першосток атомної галузі Франції. Там було збудовано перший реактор, який напрацьовував збройний плутоній.

Довідково. Маркуль (Marcoule) - є одним з десяти дослідницьких центрів атомної промисловості Франції. Він займає 300 гектарів в департаменті Гар, в долині річки Рони. З моменту створення в 1955 році ядерного центру в Маркуль, реактори центру мали подвійне призначення (виробництво плутонію і електроенергії). У Франції виробництво плутонію почалося в рамках дослідницької програми зі створення ядерної зброї.

Перший реакторний блок G-1 центру в Маркуль був запущений в 1956 році. У 1958 році в Маркуль почав функціонувати перший повномасштабний радіохімічний завод з виробництва плутонію UP1. На території промислового об'єкта в Маркуль знаходяться кілька зупинених ядерних реакторів. Всі вони перебувають на різних етапах зняття з

експлуатації, для всіх обрано стратегію відкладеного демонтажу. Завод з виробництва плутонію UP1 був зупинений в 1997 році.

Довше інших пропрацював перший в Європі реактор на швидких нейтронах Phenix. Він був запущений в Маркуль в 1973 році і пропрацював до 2009 року, коли було розпочато роботи з його демонтажу. Phenix став прототипом надпотужного реактора «Суперфенікс», однак за час його роботи неодноразово виникали потенційно небезпечні ситуації, і 1 лютого 2010 року «Фенікс» був офіційно визнаний закритим. Після зупинки старих реакторів більшість із понад півтори тисячі співробітників дослідницького центру атомної промисловості Маркуль зайняті в дослідницькій лабораторії Atalante, яка вивчає проблеми переробки відходів атомної промисловості і займається розробкою ядерних реакторів четвертого покоління. На території центру діють лише дослідні установки, які використовуються в ході експериментів і енергії споживачам не постачають.

- Окрім знайомства з надзвичайно цікавим майданчиком, що це було на форумі? Якась інформація, яку можна застосувати на нашому майданчику?

- Звичайно! Протягом двох днів форуму (у м. Авін'йон) відбувався моніторинг національних проєктів, обмін інформацією. Робота велася по секціях. Два дні решта працювали на майданчику Маркуль, що у 25 км від Авін'йону. Ми змогли попрацювати у двох секціях: розробка стратегічних програм та поводження з радіоактивними матеріалами у контексті демонтажу систем та обладнання.

- Що найбільше вразило у організації французької атомно-енергетичної галузі?

- На території країни розміщено 54 генеруючі блоки - вражаюча кількість! Централізація усіх питань галузі — в руках держави. Комплексний державний підхід забезпечує Франції позиції європейського лідера у атомній енергетиці.

Довідково. Контроль над АЕС у Франції здійснюється Комісаріатом з атомної енергії (CAE / CEA) і компанією Areva. У 1976 році була заснована компанія Cogema («Кожема», нині - Cogema Areva), що належить CEA. В її ведення були передані технології та об'єкти, створені в рамках програм зі створення ядерної зброї. Cogema відповідає за реалізацію французької програми по репроцесингу і укладає контракти як з військовими, так і з французькою громадянською електричною компанією «Електрисите де Франс» (ЕДФ). Cogema належить два великих радіохімічних підприємства на місі Ла-Хаг у Франції (UP2 і UP3). У 1995 році разом вони виробили близько 80% всього виділеного плутонію в світі.

CEA є основним акціонером компанії Areva. Areva займається на потужностях АЕС виробництвом так званого МОХ-палива.

Бюджет участі - 2018: голосуємо за проекти славутичан

Чому Бюджет участі? Бюджет участі – це демократичний процес, який надає можливість кожному жителю Славутича брати участь в розподілі коштів місцевого бюджету через створення проектів для покращення міста та/або голосування за них. Будь-який житель міста мав можливість подати проект, пов'язаний з покращенням життя в місті, взяти участь у конкурсі, перемогти в голосуванні і спостерігати за тим, як його проект реалізують в рамках бюджету 2018 року.

Скільки проектів? Наразі відбулися два важливих етапи з реалізації Бюджету участі: написання та подання проектів, їх оцінка робочою групою з реалізації Програми. Успішно пройшли оцінку 22 проекти, у т.ч. у категорії «Культура та туризм» подано 10, «Спорт» - 8, «Охорона здоров'я» - 2, «Комунальне господарство» - 1, «Безпека та громадський порядок» - 1.

Скільки коштів? Загальний обсяг видатків, що спрямовуються у 2018 році на реалізацію проектів Бюджету участі, становить 1 500 000 грн., що складає менше 1% від бюджету міста на 2018 рік.

Які проекти? З реєстром проектів, їх змістом та кошторисом, картками аналізу можна ознайомитись на сайті <https://gromada.slav.gov.ua/projects>.

Скільки проектів можна підтримати? Проголосувати можна за два проекти: один великий (до 300 тис.грн.) та один малий (до 100 тис.грн.).

Як проголосувати? Голосування триває з 12.11.2018 по 30.11.2018. Віддати свій голос ви можете особисто у пунктах для голосування:

1. Виконавчий комітет Славутицької міської ради, за адресою: Центральна площа, 7, 2 поверх, каб. 206, відділ розвитку підприємництва, залучення інвестицій та регуляторної політики управління економіки та соціального розвитку міста, відповідальні особи: Щербина Тетяна Леонідівна, Яковенко Юлія Володимирівна, графік роботи: понеділок-четвер з 9-00 до 13-00 та з 14-00 до 17-00; п'ятниця з 9-00 до 13-00 та з 14-00 до 16-00; субота-неділя вихідний.

2. Офіс підтримки громадських ініціатив (Проспект

Дружби Народів, 7, БК «Енергія», 2-й поверх), відповідальна особа: Вялько Олена Олександрівна, Карасьова Марина Володимирівна, графік роботи: понеділок-четвер з 9-00 до 13-00 та з 14-00 до 18-00, п'ятниця з 9-00 до 13-00 та з 14-00 до 17-00, субота-неділя вихідний. По четвергах, 15, 22, 29 листопада 2018 року пункт голосування в Офісі підтримки громадських ініціатив працює до 20.00 спеціально для славутичан. У суботу 23 листопада з 10.30 до 11.30 біля ДК «Енергія» відбудеться Ярмарок проектів, де усі охочі за наявності паспорту зможуть також проголосувати за проект. Бланк голосування можна отримати безпосередньо у пунктах для голосування, або роздрукувати з сайту <https://gromada.slav.gov.ua/projects>.

Зуважимо, що голосування на паперових носіях здійснюється у пунктах супроводу і здійснюється за пред'явлення оригіналу паспорту (посвідки на постійне проживання) шляхом заповнення бланку голосування.

Право голосування можуть використати особи з 14 років, які на момент голосування отримали паспорт громадянина України, що зареєстровані та проживають на території міста Славутич (або мають довідку про місце роботи, навчання, служби чи інші документи, що підтверджують їх проживання у місті Славутич).

Проголосувати також можна у електронній системі Громадський проект

<https://gromada.slav.gov.ua/projects>:

- через BankID чи використання ЄЦП;
- за допомогою Терміналів самообслуговування (ТСО) Приват Банку.

Куди звернутися у разі виникнення проблеми при голосуванні? Офіс підтримки громадських ініціатив КП «Агентство регіонального розвитку», форма зворотнього зв'язку на період голосування

<https://goo.gl/forms/5i8aCGx51s0DKo212>

Або зателефонувати +38 (050) 353 11 35 або 2-22-50.

Листая старые газеты

«...Кольшек вбили на бугре, на самом высоком месте среди великолепного хвойного леса.

— С этого момента начнется отсчет новой эры Чернобыльского района, — эти печально пророческие слова, сказанные с величайшим пафосом, должны были возвестить о невиданных доселе перспективах для здешней глубинки. А означало сие событие — начало строительства ЧАЭС, которая, как предполагалось, даст толчок к развитию региона. Сколько продлилась эта «новая эра» чернобыльской земли, вычислить

не составляет труда: отметину на месте станции воткнули на рубеже 1970-го, а район ликвидирован первого января 1989 года. Вот такая получилась короткая эра.

— А какой красивый был район, — говорит уроженец села Лелёв Иван Григорьевич Лопаток, — леса отменные со всякой живностью, грибами-ягодами, дороги с твердым покрытием. От Чернобыля до Киева «Ракетой» по Припяти за три часа добирались. А что значит три часа по воде среди этакой красоты? И городок — райцентр — чистый, зеленый, спокойный.

Чернобыльский район славился не только мясом как специфически животноводческий. Здесь почти все хозяйства выращивали лен. А суперэлитный здешний картофель везли во все области Украины, в другие республики бывшего Союза. Словом, было что терять чернобыльцам.

— А получилось, что отдали район на разграбление. Варварство да и только.

Взять, к примеру, тяжелейшие нынешние пожары. Посмотрите, Разъезжее выглядит таким же, какими в 1943-м после фашистов села оставались. А леса горели здесь и раньше. В районе Зимовища в 1985 году сотни гектаров выгорели. Все потому, что лес посажен неумело. Хвойные деревья должны обязательно чередоваться с лиственными, потому что хвойный лес в засушливую пору — это же порох. А до лиственных полос огонь доходит и успокаивается. Но на здешней почве хвойные лучше приживаются, вот и засадили ими всю территорию, чтобы план выполнить да вовремя отчитаться. Это еще в послевоенное время было. Теперь расхлебываем эту кашу с иголками. Пока лесхоз был, еще как-то за лесом следили, а потом ... — мой собеседник махнул рукой и удрученно вздохнул. — Говорят, лесхоз здесь снова будет, уже и директор есть, но опять все с нуля начинать надо...»

**«Вестник Чернобыля» №85,
ноябрь 1992 года.**

Заява керівництва ДСП ЧАЕС щодо політики з управління ризиками

Керівництво ДСП ЧАЕС усвідомлює свою відповідальність перед суспільством за можливий негативний прояв результатів діяльності зі зняття з експлуатації блоків Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему. Діяльність ДСП ЧАЕС пов'язана з низкою ризиків, які за певних обставин можуть вплинути на виробничі та фінансові результати, соціальне і природне середовище. Для зниження впливу потенційних небезпек і оптимізації сприятливих можливостей на ДСП ЧАЕС створюється система управління ризиками, націлена на забезпечення реалізації стратегій і планів.

Керівництво ДСП ЧАЕС демонструє постійну схильність до управління ризиками як складової частини системи управління підприємством, що ґрунтується на таких принципах:

- забезпечення інтеграції ризикорієнтованого підходу в усі аспекти виробничої та управлінської діяльності, що є їх невід'ємною частиною;
- структурований і комплексний підхід до управління ризиками, побудова ефективної системи виявлення, аналізу, контролю та моніторингу ризиків, що призводить

до зрістих результатів;

- відповідне і своєчасне залучення зацікавлених сторін для підвищення обізнаності та обґрунтованості управління ризиками;
- безперервне вдосконалення, постійне поліпшення процесів управління ризиками;
- динамічність: у міру зміни зовнішнього і внутрішнього контексту управління ризиками передбачає, виявляє, визнає і реагує на ці зміни і події відповідним чином і вчасно,

при цьому:

- в процесі з управління ризиками береться до уваги вся доступна інформація: історичні дані, досвід, зворотний зв'язок від зацікавлених сторін, спостереження, прогнози, експертні оцінки тощо;
- враховуються людська поведінка і культура, які суттєво впливають на всі аспекти з управління ризиками на кожному рівні та етапі.

Керівництво ДСП ЧАЕС бере на себе відповідальність за управління ризиками та ставить перед собою такі основні цілі:

- впровадження та вдосконалення системи управління, що дозволяє запобігати і мінімізувати потенційно негативні події;
- мінімізація загального збитку населенню та навколишньому при-

родному середовищу під час усіх робіт, що проводяться на промисловому майданчику ДСП «Чорнобильська АЕС»;

- формування позитивного іміджу та репутації підприємства;
- своєчасна адаптація діяльності до змін у внутрішньому і зовнішньому середовищі.

Основні шляхи досягнення цілей:

- забезпечення ефективного, адекватного розподілу обов'язків, повноважень і відповідальності між працівниками на рівні посадових інструкцій та регламентів взаємодії;
- зниження числа непередбачених подій в діяльності підприємства;
- забезпечення безперервного узгодженого процесу управління ризиками, в основі якого лежить своєчасна ідентифікація, оцінка, аналіз, моніторинг та контроль для забезпечення досягнення поставлених цілей;
- підвищення ефективності використання та розподілу ресурсів.

Керівництво ДСП ЧАЕС зобов'язується дотримуватися заявленої політики і виділяти необхідні ресурси для її успішної реалізації.

В.о. генерального директора
В. О. Сейда

Вартові ЧАЕС показали клас

З 29 жовтня по 9 листопада особовий склад військової частини 3041 складав заліки з бойової та спеціальної підготовки за 2018 рік. Заліки приймала комісія з Головного управління Національної гвардії України на чолі з начальником управління з охорони важливих державних об'єктів генерал-майором Олегом Головіновим.

У рамках заліку бійці частини демонстрували фізичну, стрійову, вогньову, тактичну та гуманітарну підготовку. Як зазначив заступник командира в/ч 3041 Сергій Оберемко, до здачі заліку було залучено близько 90 відсотків особового складу частини. «Серед норма-

тивів з фізичної підготовки — підтягування на перекладині, біг на 100 та 1000 метрів, стрільба з автомата та пістолета. Приємно визнати, що наразі бійці за виконання нормативів отримали оцінки «добре» та «відмінно» — підкреслив він.

Стрійовий вишкіл військовослужбовців також був визнаний відмінним.

Особливо вразив комісію виступ оркестру частини в/ч 3041 — військові музики показали високий клас, виконуючи сучасні та військові інструментальні композиції.

Обігривайся безпечно

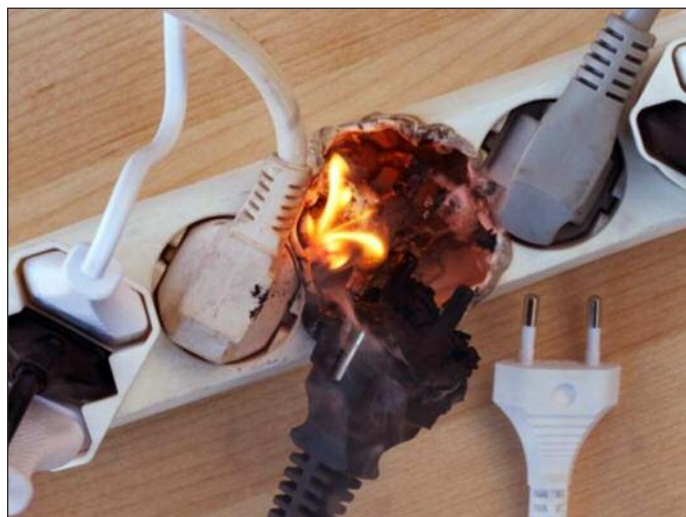
Для обігрівання службових, побутових та житлових приміщень використовуються маслonaповнені електрообігрівачі. Відділення ОЗНС по ДСП «Чорнобильська АЕС» нагадує основні вимоги безпеки при експлуатації електронагрівальних приладів:

- електрообігрівачі повинні вмикатися в електромережу тільки за допомогою справних штепсельних з'єднань та електророзеток заводського виготовлення;
 - підключення електрообігрівачів до електромережі виконувати тільки через розетку з заземленими контактами;
 - температура зовнішньої поверхні у найбільш нагрітому місці, в нормальному режимі роботи, не повинна перевищувати 85° С (терморегулятор повинен бути відрегульований);
- відстань від приладів електричного опалення до займистих матеріалів має становити не менше 0,25 м.

- використовувати радіатор для сушки спецодягу та інших матеріалів;
- закривати і засмічувати вентиляційні отвори в кожусі електронагрівальних приладів;
- відхиляти радіатори від вертикалі;
- використовувати радіатори в місцях, де їх застосування не передбачено нормативними документами чи власником підприємства;
- залишення без догляду при виході з приміщення увімкнених в електромережу електронагрівальних приладів.

Відділення ОЗНС по ДСП «Чорнобильська АЕС» нагадує: не зважаючи на постійні попередження про необхідність обережного поводження з вогнем, дотримання елементарних правил пожежної безпеки в побуті та громадських місцях, пожежі в наслідок цих причин не рідкість. Не всі прислухаються до наших порад і нехтують елементарними правилами пожежної безпеки, а вогонь не вибачає самих незначних помилок. Бережіть своє життя і майно від вогню!

Під час експлуатації електронагрівальних приладів забороняється:

- встановлювати радіатори безпосередньо під розеткою;

Відділення ОЗНС по ДСП ЧАЕС

101

СЛУЖБА ПОРЯТУНКУ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ РЯТУЄ ЖИТТЯ!

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Новини ЧАЕС

Засновник - державне спеціалізоване підприємство "Чорнобильська АЕС"

Новини ЧАЭС

Відповідальний за випуск:
Віталій Медвідь

Над номером працювали:
Майя Руденко, Дмитрій Корчак, Тетяна Рабчевська
Тел.: 4-31-02, 4-31-97

E-mail: m.rudenko@chnpp.gov.ua

Газету засновано у 1995 році.
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Кі №830
від 11 листопада 2004 року